

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

**KLASA: 012-03/25-01/5
URBROJ: 507-03/04-25-15**

Zagreb, 14. travnja 2025.

Na osnovi članka 48. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21, dalje: Zakon), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo) na sjednici održanoj 14. travnja 2025. donijelo je

OBVEZATNE UPUTE BROJ LS I

**POSTUPAK KANDIDIRANJA
ZA IZBOR ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE**

Predlagatelji

1. Ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista su političke stranke i birači.

Predlagatelji političke stranke

2. Pravo predlaganja kandidacijskih lista za izbor članova predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: kandidacijska lista) imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Kandidacijsku listu može predložiti jedna politička stranka te dvije ili više političkih stranaka.

Političke stranke samostalno utvrđuju redoslijed kandidata na kandidacijskim listama na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim odlukama donesenim na temelju statuta.

Prijedlog kandidacijske liste potpisuje osoba koja je u registru političkih stranaka upisana kao osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke ili od nje za to opunomoćena osoba. Ako kandidacijsku listu predlažu dvije ili više političkih stranaka, prijedlog kandidacijske liste potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih političkih stranaka ili od njih za to opunomoćena osoba ili osoba koju su političke stranke odredile međusobnim sporazumom.

Predlagatelji birači

3. Pravo predlaganja kandidacijskih lista imaju i birači.

Birači samostalno utvrđuju redosljed kandidata na kandidacijskim listama.

Kada birači predlažu kandidacijske liste predlaganje je uvjetovano prikupljenim potpisima birača. Prijedlog kandidacijske liste mogu svojim potpisom pravovaljano predložiti **samo birači s prebivalištem** na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinica) za čije se predstavničko tijelo izбори provode.

Potpisi birača prikupljaju se na odgovarajućem obrascu OLS-2 propisanim Obvezatnim uputama LS II i to u dijelu koji je određen za prikupljanje potpisa birača koji predlažu kandidacijsku listu grupe birača, u kojem osim potpisa birača, moraju biti naznačeni podaci osobe/osoba koja je/koje su prikupljale potpise na tom obrascu.

Podnositelji i potpisnici kandidacijske liste grupe birača su prva tri po redu birača-potpisnika kandidacijske liste grupe birača.

Kandidat ujedno može biti i podnositelj/potpisnik svoje kandidacijske liste.

Pasivno biračko pravo

4. Za člana predstavničkog tijela jedinice ima pravo biti biran

- hrvatski državljanin, koji, najkasnije na posljednji dan roka za predaju prijedloga kandidacijskih lista, navršio 18 godina, te koji, na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanja izbora, ima prijavljeno prebivalište na području jedinice za čije se predstavničko tijelo izborи provode, te

- državljanin druge države članice Europske unije, koji ima prebivalište ili boravište u jedinici u kojoj se provode izborи te koji je podnio odgovarajući zahtjev za upis u registar birača najkasnije 30 dana prije dana izbora, u skladu s odredbama Zakona o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 92/10).

Zabrana kandidiranja

5. Za člana predstavničkog tijela jedinice ne smiju se kandidirati birači koji su policijski službenici, djelatne vojne osobe, službenici i namještenici u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

6. Za člana predstavničkog tijela jedinice ne smiju se kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom presudom osuđene za kazneno djelo na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom. Navedena zabrana ne odnosi se na osobe koje su pravomoćnom sudskom presudom osuđene za kaznena djela počinjena iz nehaja na kaznu zatvora ako im je ta kazna zamijenjena radom za opće dobro ili uvjetnom osudom.

7. Državljanin druge države članice Europske unije može se kandidirati za člana predstavničkog tijela jedinice pod istim uvjetima koji vrijede za državljane Republike Hrvatske propisanim Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pod uvjetom da u Republici Hrvatskoj i državi članici Europske unije čiji je državljani pojedinačnom presudom u kaznenom postupku ili presudom u građanskom postupku nije lišen prava na kandidiranje.

Sadržaj kandidacijske liste za članove predstavničkih tijela jedinica

8. Obrazac OLS-1 namijenjen je predlaganju kandidata za izbor članova predstavničkog tijela jedinice, koje predlažu političke stranke.

U prijedlogu kandidacijske liste obvezatno se navodi naziv kandidacijske liste.

Naziv kandidacijske liste je puni naziv političke stranke, dviju ili više političkih stranaka koja je, odnosno koje su predložile kandidacijsku listu. Ako su političke stranke registrirale skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka, u nazivu će se koristiti i kratice.

9. Obrazac OLS-2 namijenjen je predlaganju kandidata za izbor članova predstavničkog tijela općine, grada, županije odnosno Grada Zagreba, koje predlažu birači.

Naziv kandidacijske liste koju predlažu birači „kandidacijska lista grupe birača“.

10. U prijedlogu kandidacijske liste obvezatno se navodi i nositelj kandidacijske liste, a kandidati moraju biti na kandidacijskoj listi poredani od rednog broja 1 zaključno do rednog broja koliko ih se bira u predstavničko tijelo jedinice.

Nositelj kandidacijske liste prvi je predloženi kandidat na kandidacijskoj listi.

Kandidat može biti predložen samo na jednoj kandidacijskoj listi na izborima za isto predstavničko tijelo jedinice.

Ako predlagatelj kandidacijske liste predloži više kandidata od utvrđenog broja članova predstavničkog tijela jedinice koji se bira na izborima, smatra se da su pravovaljano predloženi samo kandidati zaključno do broja koji se biraju u to predstavničko tijelo.

Ako predlagatelj kandidacijske liste predloži manje kandidata od utvrđenog broja članova predstavničkog tijela jedinice koji se bira na izborima, kandidacijska lista nije pravovaljana.

U prijedlogu kandidacijske liste se za svakog kandidata obvezatno navodi ime i prezime kandidata, nacionalnost, prebivalište, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB) i spol.

Ako se na kandidacijskim listama u istoj jedinici nalaze dva ili više kandidata s istim imenom i prezimenom, na zbirnoj listi će se iza imena i prezimena tih kandidata navesti godina njihova rođenja. Ako su navedeni kandidati rođeni iste godine, navest će se i adresa njihova prebivališta.

11. U prijedlogu kandidacijske liste navode se podaci o osobi za kontakt u svezi s prijedlogom kandidacijske liste. Osoba za kontakt u svezi s prijedlogom kandidacijske liste je osoba ovlaštena za ispravke na prijedlogu kandidacijske liste prilikom zaprimanja prijedloga kandidacijske liste odnosno osoba koju nadležno izborno povjerenstvo može zatražiti dodatne podatke odnosno ispravke nakon zaprimanja prijedloga kandidacijske liste u skladu s člankom 21. Zakona. Podaci odnosno ispravci dostavljeni odnosno izvršeni od strane osobe za kontakt u svezi s prijedlogom kandidacijske liste smatraju se pravovaljanim.

12. U prijedlogu kandidacijske liste navodi se adresa elektroničke pošte predlagatelja kandidacijske liste te izjava predlagatelja kandidacijske liste da će se tim putem službeno dostavljeni dopisi, odluke i ostali akti Državnog izbornog povjerenstva te nadležnog općinskog, gradskog, odnosno županijskog izbornog povjerenstva ili Izbornog povjerenstva Grada Zagreba, koji se, vezano uz postupak provedbe izbora, upućuju predlagatelju/ima stranačke liste, odnosno nositelju kandidacijske liste grupe birača smatrati uredno dostavljenima.

Prilozi koji se dostavljaju uz prijedlog kandidacijske liste

Uz prijedlog stranačke kandidacijske liste (obrazac OLS-1) dostavljaju se:

- potvrda općinskog suda ili posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije za svakog predloženog kandidata na kandidacijskoj listi u skladu s člankom 13. stavcima 2. i 3. Zakona (članak 17. stavak 1. Zakona, u svezi članka 14.d Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji („Narodne novine“, broj 143/12, 105/15, 32/17 i 53/22))
- očitovanje o prihvaćanju kandidature za svakog predloženog kandidata na kandidacijskoj listi (obrazac OLS-3), ovjerenom kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva
- specijalna punomoć osobe ovlaštene za podnošenje prijedloga kandidacijske liste, ako prijedlog te liste ne potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke
- međusobni sporazum političkih stranaka, ako prijedlog kandidacijske liste dviju ili više političkih stranaka potpisuje osoba ovlaštena tim sporazumom
- međusobni sporazum iz kojeg je vidljivo koja politička stranka je ovlaštena otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, ako kandidacijsku listu zajednički predlažu dvije ili više političkih stranaka
- obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (obrazac OLS-5)
- preslika ugovora o otvorenom posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe.

Ako se na kandidacijskoj listi nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz prijedlog kandidacijske liste dostavlja se i:

- od javnog bilježnika ovjerenom izjava kandidata u kojoj je navedeno njegovo državljanstvo i adresa njegova prebivališta ili boravišta na području jedinice gdje se provode izbori (obrazac OLS-4) i
- dokaz, odnosno dokument nadležnih tijela vlasti države čiji je kandidat državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata.

U slučaju da navedeni kandidat ne dostavi nadležnom izbornom povjerenstvu naznačeni dokaz ili dokument njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom (članak 7. stavci 1. i 2. Zakona o pravu državljanina drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave).

Uz prijedlog kandidacijske liste grupe birača (obrazac OLS-2) dostavljaju se:

- potvrda općinskog suda ili posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije za svakog predloženog kandidata na kandidacijskoj listi u skladu s člankom 13. stavcima 2. i 3. Zakona (članak 17. stavak 1. Zakona, u svezi članka 14.d Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji („Narodne novine“, broj 143/12, 105/15, 32/17 i 53/22))
- očitovanje o prihvaćanju kandidature za svakog predloženog kandidata na kandidacijskoj listi (obrazac OLS-3), ovjereno kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva
- obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (obrazac OLS-5)
- preslika ugovora o otvorenom posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe.

Ako se na kandidacijskoj listi nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz prijedlog kandidacijske liste dostavlja se i:

- od javnog bilježnika ovjerena izjava kandidata u kojoj je navedeno njegovo državljanstvo i adresa njegova prebivališta ili boravišta na području jedinice gdje se provode izbori (obrazac OLS-4), i
- dokaz, odnosno dokument nadležnih tijela vlasti države čiji je kandidat državljanin kojim potvrđuje da nije lišen prava da se kandidira u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata.

U slučaju da navedeni kandidat ne dostavi nadležnom izbornom povjerenstvu naznačeni dokaz ili dokument njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom (članak 7. stavci 1. i 2. Zakona o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave).

Načelo ravnopravnosti spolova

13. Prilikom utvrđivanja i predlaganja kandidacijskih lista predlagatelji kandidacijskih lista dužni su poštivati načelo ravnopravnosti spolova i voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškaraca i žena na kandidacijskim listama.

Kandidacijska lista u skladu je s navedenim načelima, ako je na kandidacijskoj listi najmanje 40% pripadnika svakog spola.

Nepoštivanje načela ravnopravnosti spolova te uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca na kandidacijskim listama ne utječe na pravovaljanost kandidacijskih lista.

Zakonom o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, broj 82/08, 138/12 i 69/17) propisane su prekršajne kazne za političke stranke i birače, koji prilikom predlaganja kandidacijskih lista ne poštuju načelo ravnopravnosti spolova i ne vode računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškaraca i žena na izbornim listama, i to novčane kazne u iznosu od 5.308,91

eura za predlagatelje na izborima članova gradskih vijeća i županijskih skupština odnosno 2.654,46 eura za predlagatelje na izborima članova općinskih vijeća.

Ako nadležna županijska, gradska i općinska izborna povjerenstva, odnosno Izorno povjerenstvo Grada Zagreba u postupku kandidiranja utvrde da pojedini predlagatelji kandidacijskih lista na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica nisu poštivali načelo ravnopravnosti spolova odnosno nisu vodili računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškaraca i žena na kandidacijskoj listi, o istima će obavijesti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Pravobraniteljicu za ravnopravnost spolova.

Prispjće kandidacijskih lista

14. Prijedlozi kandidacijskih lista se podnose izbornom povjerenstvu jedinice za čije se predstavničko tijelo predlažu kandidati. Prijedlozi kandidacijskih lista **moraju prispjeti** nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od **14 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora**.

Prijedlozi kandidacijskih lista dostavljaju se na obrascima propisanim Obvezatnim uputama broj LS II Državnog izbornog povjerenstva.

Odustanak od prihvaćene kandidacijske liste

15. Odustanak od prihvaćene kandidacijske liste propisan je člankom 27. Zakona.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije 48 sati nakon što je kandidacijska lista kao prihvaćena bila objavljena od strane nadležnog izbornog povjerenstva.

Smrt kandidata

16. Postupak za slučaj smrti kandidata propisan je člankom 29. Zakona.

17. Ove Obvezatne upute objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupaju na snagu 15. travnja 2025.

18. Ove Obvezatne upute objavljuju se i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Napomena: Izrazi u ovim Obvezatnim uputama koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod bez obzira u kojem su rodu navedeni.